

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalls Queens apskrityje (N.Y.) .. 8.00
 Kanadoje 9.00
 Kitur užsienyje 10.00
 Metams prenumerata:
 Jungtinėse Valstijose \$8.00
 Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian Daily in
 Eastern States
 110-12 Atlantic Avenue
 Richmond Hill 19, N. Y.
 Telephone Virginia 9-1827
 PRICE 5c A COPY

No. 243

Richmond Hill 19, N. Y., Ketvirtad., Gruod. (Dec.) 15, 1955

KRISLAI

Dar vienas jubiliejus.
 Jau rūpinasi.
 Gal būtų geriau.
 Įdomios skaitlinės.
 Tebeveidmainiauja.
 Rašo A. Bimba

Atsiminkime, kad šiemet
 mūsų didžiajai Lietuvių Lite-
 ratūros Draugijai sukanka
 lygiai 40 metų. Ji buvo su-
 organizuota 1915 metais —
 Pirmojo pasaulinio karo au-
 droje.

Draugijos Centralinis komi-
 tetas rengia iškilmingą tos
 istorinės sukakties atžymėji-
 mą. Įvyks sausio 15 dieną
 Kultūriniam Centre, Rich-
 mond Hill, N. Y.

Tai bus šaunus meninis pa-
 rengimas.

Nereikia nė sakyti, jog jame
 turėtų dalyvauti visi visos šios
 apylinkės pažangūs lietuviai.

Bet man atrodo, kad šiame
 paminėjime labai gražiai ga-
 lėtų dalyvauti Draugijos kuop-
 os ir nariai iš visos plačios
 Amerikos.

Kaip?
 Ogi pasiperkant paminėji-
 mo tikiete, arba prisiuo-
 čiant paminėjimui pasveikini-
 mą. Berods tiktai bus pla-
 čiai išsiuntinėti.

Pastebėjau, kad Laisvės ad-
 ministracija jau labai smar-
 kiai rūpinasi šerintinku meti-
 niu suvažiavimu, kuris įvyks
 sausio 29 d. Norima, deda-
 mos pastangos, kad šiuo suva-
 žiavimu susirūpintų laisviečiai
 nuo Maine iki Kalifornijos.

Tai bus istorinis suvažiavi-
 mas. Jame bus nuodugniai
 svarstoma dienraščio ateitis.
 Taip skelbia administracija
 savo pranešimuose.

Man štai kas parūpo: Ar
 nebūtų geriau, jeigu mūsų pa-
 žangieji laikraščiai savo va-
 jus šiek tiek paskirstytų?

Argi nebuvo galima pasarit-
 ti ir išvengti visų trijų laik-
 raščių (Laisvės, Vilnės ir
 Liaudies Balso) vafų sudėjimo
 į tuos pačius rudeninius mė-
 nesius?

Gal paskirai vafus vedant
 jie būtų pasėkingesni. Bent
 jau vėta atėityje apie tai
 pagalvoti.

Chicagos kunigų Draugas
 esąs matęs Lenkijos valdžios
 statistikas, kurios parodo,
 kiek tarybiniais laikais buvo
 iš Lietuvos repatrijuota (iš-
 kraustyta) lenkų.

Skaitlinės labai įdomios.
 Štai jos:

1945 m. sausio-balandžio
 mėnesiais iškraustyta 10,477.
 Tų pačių m. liepos-gruodžio
 mėn.—43,422.

1946 m. sausio-birželio mėn.
 109,257.

Tų pačių metų liepos-gruo-
 džio mėn.—14,186.

1947 m. sausio-balandžio
 mėn.—497, ir liepos-lapkri-
 čio mėn.—174.

Vadinasi, viso iš Lietuvos
 iškraustyta-iškelta buvo 178-
 813 lenkų kilmės žmonių.

Reikia atsiminti, kad repa-
 triacija buvo savanoriška. Iš-
 kelti buvo tik tie lenkai bei
 pasidavę lenkais, kurie norėjo
 iš Lietuvos išvažiuoti.

Šiais metais beveik visa Ta-
 rybų Sąjunga tapo užplūsta
 (Taša 4-tam pusl.)

ČIANGININKŲ VETO SULAIKĖ 18 ŠALIŲ PRIĖMIMĄ Į J.T.

Tarybinai vadai jau apleido Indiją

Indija ir Tarybų Sąjunga suartėjo, sako Bulganino-Nehru bendras pareiškimas

Deli. — Bulganinas ir Chruščiovas jau paliko Indiją ir išskrido į Afganistaną. Atsisveikinimas buvo šiltas ir iškilmingas. Nehru sakė, kad "Jeigu tarp mūsų anksčiau buvo supratimo stokos arba nesupratimo, mano kelionė Jūsų šalyje ir ypatingai Jūsų kelionė pas mus tą panaikino. Mes dabar esame artimiau draugai." Nikita Chruščiovas atsakė, kad jis "palieka dalį savo širdies Indijoje."

Prieš išvažiuosiant, Bulganinas ir Chruščiovas laikė ilgą pasitarimą su Nehru. Bendras komunikatas buvo išleistas, kuris rodo, kad Indija ir Tarybų Sąjunga dar labiau suartėjo. Abi šalys bendrai pasisakė už visokių atominių ginklų uždraudimą, už Formozos grąžinimą Kinijai, už Kinijos įleidimą į Jungtines Tautas, už reikalavimą iš Amerikos, kad ji vestų tiesiogines derybas su Liaudies Kinija ir t. t.

Bendras pareiškimas taip pat pasisako prieš visokių karinių blokus. Nutarta gerinti politi-
 nius, prekybinius, diplomati-
 nius ir kultūrinius Indija-

Eastlandas ragino nepaisyti Aukščiausio teismo nutarimo

Jackson, Miss. — Rasistinis Mississippi senatorius Eastlandas čia pakartojo, kad pietinės valstijos turėtų visomis jėgomis priešintis Aukščiausio teismo nutarimui prieš segregaciją. Jis sakė, kad 1830-ais metais South Carolina išdirbo tam tikrą doktriną, "nufikacijos," pagal kurią valstijos gali panaikinti federalinius nutarimus. Tos doktrinos, sakė sen. Eastlandas, dabar turėtų griebtis visos pietinės valstijos. Eastlandas atvirai ragino nepaisyti Aukščiausio teismo nutarimo. Panašiai pasisakė ir teisėjas Tom Brady, autorius rasistinės knygos "Black Monday."

Maskva. — Amerika įteikė Tarybų Sąjungai notą, kurioje sako, kad gali įleisti pravoslavų archierejų (vyskupų) Borisą tik kaip kapelioną tarybiniais piliečiams Amerikoje, o ne kaip Maskvos patriarchato atstovą Amerikos pravoslavuose.

Washingtonas. — 70 mi-
 lijonų amerikiečių dirba už
 algas.

Paskutiniai pranešimai

Washingtonas. — Prezi-
 dentas Eisenhoweris prašė
 abiejų partijų kongresinių
 vadų, kad jie paremtų jo
 planuojamą biudžetą. Į tą
 jo administracijos planuo-
 jamą biudžetą įeina \$35-
 200,000,000 karo reikalams,
 — tai yra, daugiau, negu
 praeitais metais. Karinės
 biudžeto dalies padidinimas
 grėšia pavojum, kad nieko
 neišeis iš kalbų mažinti
 žmonių taksus.

Deli. — Chruščiovas sa-
 kė, kad Indija yra pasauli-
 nė jėga, lygi penkioms di-
 džiosioms jėgoms: Ameri-
 kai, Tarybų Sąjungai, Kini-
 jai, Britanijai ir Francūzi-
 jai.

Damaskas. — Apie 50-
 000 žmonių dalyvavo laido-
 tvėse, kurios buvo sureng-
 tos izraeliečių užpuolimo
 aukoms, kareiviams ir civi-
 liams. Mokyklos buvo užda-
 rytos ir Sirijos spauda iš-
 ėjo su juodai apvestais su-
 valdyti Izraelį.

Meany akyse Nehru --- komunistų bendradarbis, Tito toks pat, o daugelis liberalų irgi negeresni

New Yorkas. — Naujai
 išrinktas AFL-CIO prezi-
 dentas George Meany pada-
 rė ataką prieš Nehru, Tito
 ir kai kuriuos liberalus,
 kurie, jo nuomone, nekovo-
 ja pakankamai prieš komu-
 nistus.

Meany sakė, kad Nehru
 ir Tito nėra neutralūs, kaip
 jie teigia, o komunistų tal-
 kininkai ir bendradarbiai.
 Taipgi daugelis liberalų dar
 vis neatpranta nuo seno į-
 pročio nekovoti prieš kai-
 rė, o tik prieš dešinę, sakė
 Meany, ir tuomi jie taipgi
 yra komunistų talkininkai.
 Meany kalbėjo pobūvyje,
 kuriame dalyvavo atstovai
 nuo dešinių darbo unijų iš
 daugelio pasaulio kraštų.

Westinghouse bandė naudoti kunigus prieš streikierius

Pittsburghas. — Westing-
 house bandė panaudoti ka-
 talikų kunigus elektristų
 streiko palaužimui, bet be
 pasisekimo. Spaudoje kelios
 dienas atgal pasirodė ap-
 mokėtas garsinimas-laiš-
 kas, po kuriuom pasirašė
 grupė kunigų. Ten buvo sa-
 koma, kad kunigai praves
 "bešališką balsavimą" West-
 inghouse darbininkų tarpe,
 kad pamatytų, "ar jie iš-
 tikrųjų nori streiko."

Tai kunigų grupė vado-
 vavo Sharono Švenčiausios
 Širdies bažnyčios klebonas
 tėvelis Murphy. Bet kai a-
 tėjo laikas tam balsavimui,
 jis neįvyko. Kunigai pripa-
 žino, kad jie gavo per daug
 protestų laiškais ir telefo-
 nu prieš jų maišymąsi
 streiko reikaluose.

Vienok vienas katalikų
 kunigas atėjęs prie fabriko
 bandė praversti streiklau-
 žius vidun.
 Anksčiau Westinghouse

Čiango dienos Jungtinėse Tautose suskaitytos, sako Tarybų Sąjungos atstovas

Jungtinės Tautos. — 18
 Jungtinėse Tautose suskai-
 tytos.
 (Praeitą sekmadienį New
 Yorko "Times" sakė, kad
 veto atsikime Čianganin-
 kai tikrai nebeapsiliks ilgai
 Jungtinėse Tautose, nes a-
 teinančioje sesijoje bus
 bandyta juos išmesti. Azi-
 jos-Afrikos blokas jau aiš-
 kiai nusistatęs prieš For-
 mozą, bet iki šiol skaitlin-
 gasis Lotynų Amerik. šalių
 blokas rėmė Čiangą. Šiuo
 kartu, betgi, Lotynų Ameri-
 kos šalys smarkiai stojo
 už visų 18 šalių priėmimą.
 Lotynų Amerikos delegatai
 dabar labai pasipiktinę
 prieš Čianganinkus.)

Amerikos delegatas
 Lodge kaltino Sovietus, kad
 tai jie suardė visą planą.
 Jis sakė, kad galima buvo
 pamiršti Mongoliją ir pri-
 imti 17 kraštų. Bet daugū-
 ma delegatų jam nepritarė.

Sirija kreipėsi į Jungt. Tautas

Prašo Saugumo Tarybos
 smerkt Izraelio aktus

Jungtinės Tautos, N. Y.
 — Sirija ragino, kad būtų
 suaukta speciališka J. T.
 Saugumo tarybos sesija,
 kad pasmerkt Izraelio ag-
 resingus žygius. Sirija sa-
 ko, kad Izraelio jėgų už-
 puolimas iš pasalų ant jos
 teritorijos buvo "nuoga ir
 žiauri agresija." 49 asme-
 nys buvo užmušti, sako si-
 rijiečiai.

Sirija prašė, kad nepa-
 ras posėdis būtų suaukta
 kuo greičiau. Gali būti, kad
 Saugumo tarybos pirminin-
 kas Sir Leslie Munro ji su-
 šauks dar šį penktadienį,
 o jei ne, tai sekančią savaitę.

Manoma, kad Sirija rei-
 kalaus, kad Jungt. Tautos
 paskelbtų kokias nors
 sankcijas prieš Izraelį.

Osaka 12-asis miestas

Tokyo, Japonija. — Ja-
 ponijos informacijos agen-
 tūra sako, kad Osakos
 miestas per paskutinius 5
 metus padidino savo gyven-
 tojų skaičių ant 30 procentų.
 Osaka dabar turi 2,547-
 309 gyventojus. Tai yra tik
 šiek tiek mažiau, negu Pa-
 ryžiui. Osaka tokiu būdu
 yra 12-as pagal savo didu-
 mą miestas pasaulyje.

Tai sako, kad jie "suvaldys
 graikus," nes Kipras turi
 priklausyti ne Graikijai, o
 likti po Britaniją.

Esą, ta organizacija pa-
 sirengusi padėti britams
 kovoti prieš graikiškus kip-
 riečių partizanus.

(Prašė sekmadienį New
 Yorko "Times" sakė, kad
 veto atsikime Čianganin-
 kai tikrai nebeapsiliks ilgai
 Jungtinėse Tautose, nes a-
 teinančioje sesijoje bus
 bandyta juos išmesti. Azi-
 jos-Afrikos blokas jau aiš-
 kiai nusistatęs prieš For-
 mozą, bet iki šiol skaitlin-
 gasis Lotynų Amerik. šalių
 blokas rėmė Čiangą. Šiuo
 kartu, betgi, Lotynų Ameri-
 kos šalys smarkiai stojo
 už visų 18 šalių priėmimą.
 Lotynų Amerikos delegatai
 dabar labai pasipiktinę
 prieš Čianganinkus.)

Amerikos delegatas
 Lodge kaltino Sovietus, kad
 tai jie suardė visą planą.
 Jis sakė, kad galima buvo
 pamiršti Mongoliją ir pri-
 imti 17 kraštų. Bet daugū-
 ma delegatų jam nepritarė.

Ties kraštai, kurie tikėjo-
 si priėmimo, jau buvo at-
 siuntę savo stebėtojus. Ja-
 ponijos, Austrijos, Suomio-
 jos ir kelių ne-komunistinių
 kandidačių atstovai sakė,
 kad jie skaito Čianganinkus,
 o ne Sovietus, kaltais už jų
 nepriėmimą.

Beveik visi išsireškė pa-
 sitikėjimą, kad jų šalys vis-
 vien greitu laiku bus pri-
 imtos.

Paliaubų derybos Malajoj bus pradėtos per Kalėdas

Kuala Lumpur. — Kalė-
 dų dienoje prasidės paliau-
 bų derybos tarp britų re-
 miamos Malajos federaci-
 jos Rahmano valdžios ir
 liaudies partizanų atstovų.
 Premjero Rahmano ir Ko-
 munistų partijos generali-
 no sekretoriaus Čin-Pengo
 atstovai jau susitiko ir pri-
 rengė dirvą deryboms.

Pengas, kuris vadovauja
 partizanams, jau senas ko-
 vos veteranas, nors dar ne-
 turi 40 metų amžiaus. Jis
 kovojo prieš japoniškus o-
 kupantus kaip partizanas
 karo metu ir po išlaisvini-
 mo buvo britų apdovano-
 tas aukštais ordinais. Net
 buvo nutarta duoti jam lor-
 do titulą, bet Pengas tuo
 tarpu pradėjo partizaninę
 veiklą prieš pačius britus,
 kurie atsikak suteikti ma-
 lajiečiams žadėtą nepri-
 klausomybę.

Washingtonas. — Sekre-
 torius Dulles išskrido Pa-
 ryžiun, kad dalyvauti NA-
 TO posėdyje.

ORAS NEW YORKE
 švelniau, gali būti lietaus

L A I S V Ē

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President V. KAZEL; Secy-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$8.00	Canada and Brazil, per year	\$9.00
United States, per 6 months	\$4.50	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co., per year	\$9.00	Foreign countries, per year	\$10.00
Queens Co., per 6 mos.	\$5.00	Foreign countries, 6 months	\$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Nelsono ir kitų byla Aukščiausiam teisme

STEVE NELSONO ir 4 kitų darbininkų judėjimo veikėjų byla atsėdūrė Aukščiausiam šalies teisme, kuris sutiko ją svarstyti, sutiko padaryti savo sprendimą.

Tai jau antra šio žymaus darbininkų judėjimo vadovo byla Aukščiausiam teisme.

Prieš kiek laiko Aukščiausias teismas pasiėmė svarstyti bylą, kuri liečia Nelsono nuteisimą 20 metų kalėti. Jis buvo nuteistas tiek metų kalėti einant Pensylvanijos valstijos senu "Antiseditio" įstatymu.

Pensylvanijos valstijos Aukščiausias teismas, kaip žinia, žemesniojo teismo nuosprendį buvo atmetęs. Tada tosi valstijos prokuroras kreipėsi į federalinį Aukščiausiąjį teismą, kad jis atmetų Pensylvanijos Aukščiausio teismo sprendimą, kad jis užgirtų Nelsono pasiuntimą kalėjimui 20-čiai metų!

Kada Aukščiausias šalies teismas tuo reikalu savo sprendimą padarys, nežinome. Spėjama, kad sprendimas bus padarytas ne už ilgą.

Bet štai to paties Nelsono kita byla pasiekia tą patį Aukščiausią šalies teismą!

Šiuo metų pats Nelsonas ir keturi jo draugai apeliavo.

Dalykas toks: Nelsonas ir kiti keturi darbininkų judėjimo veikėjai — William Albertson, Benjamin L. Carethers, James Hulse Dolson ir Irving Weissman — buvo teisinti federaliniame teisme Pensylvanijoje pagal Smitho įstatymą. Jie, pasiremiant šnipų "liudijimais," buvo nuteisti penkeriems metams kalėti. Tuomet jie apeliavo į Federal Court of Appeals, reikalaujanti, kad žemesniojo teismo sprendimą jis atmetų. Bet ir šis teismas užgrybė žemesniojo teismo sprendimą. Tuomet Nelsonas ir jo draugai kreipėsi į Aukščiausią šalies teismą ir prašarasis sutiko bylą svarstyti.

Taigi dabar Aukščiausias šalies teismas jau turi dvi bylas tą, kurie buvo nuteisti einant Smitho įstatymu: Kalifornijos darbininkų judėjimo vadovų ir Nelsono ir jo draugų.

Amerikos visuomenė nekantriai lauks, ką šiais klausimais tars Aukščiausias šalies teismas. Mat, suminėtosios šiose straipsnyje bylose, liečia ne tik tuos, kurie yra tiesiogiai paliesti, nuteisti kalėjimui, o ir milijonus kitų amerikiečių.

IDOMI KOVA ALABAMOJE

ALABAMA VALSTIJA yra viena pietinių valstijų, kuriose negrai yra žiauriai segreguojami, kuriose siaučia rasistai.

Segreguojami ten negrai visai: nevalia jiems gyventi, kur gyvena baltieji, nevalia jiems leisti vaikus į mokyklas, visuomenės lėšomis palaikomas, kur mokosi baltųjų vaikai; gatvėkariuose, busuose, stotyse negrai yra atskirti.

Tiesa, negras gali važiuoti tuo pačiu busu, kuriuo keliauja baltieji, bet jiems yra paliktas užpakalinis kampelis ir tik ten jie tegali atsėdėti. O jeigu ten nėra vietos, tai negrai pasazieriai turi stovėti, nežūrint to, kad "baltųjų skyriuje" yra tuščių sėdynių, niekieno neužimtų.

Bet neseniai įvyko toks dalykas Montgomery mieste, Alabamoje. Negrė moteriškė, įėjusi į busą, suradusi tuščią vietą sėdynėje, atsėdėjo. Tai buvo baisus nusižengimas, žūrint rasisto akimis, nes ji atsėdėjo "baltiesiems paskirtame" skyriuje.

Negrė buvo už tai areštuota.

Na, ir visą tai sukėlė Montgomery miesto negrus gyventojus.

Jie nusitarė boikotuoti busus ir kitas važiuotės priemones. Kur reikia pasiekti, jie eina pėsti. Jie (teisėtai) sako, kad Montgomery mieste privalo būti praktikuojama amerikinė sistema: kiekvienas žmogus, nepaisant jo veido spalvos, įėjęs į busą, turi teisę sėdėti ten, kur yra tuščia, neužimta vieta. O jei visos užimtos, jis ar ji turi stovėti.

Šitaip kododami, negrai tiesiog kovoja prieš valstijinius įstatymus, pagal kuriuos negrai yra segreguoti važiuotėje ir kitur.

Aukščiausias šalies teismas tarė žodį dėl panaikinimo segregacijos viešose mokyklose. Jis tarė savo žodį dėl panaikinimo segregacijos parkuose ir kitose viešose vietose. Bet tuos teismo nutarimus gyveniman tegali praveisti tik patys žmonės, gyvenantieji pietinėse valstijose.

Ir štai Montgomery, Alabama, negrai masiškai pradėjo kovoti prieš rasistinius įstatymus važiuotėje.

Tai yra viena kovos formų. Jų atsirastis daugiau. Prieš netiesą, prieš nežmonišumą, prieš rasizmą kovai galima surasti visokių priemonių, visokių būdų.

Ar Keleivis neša prometėjišką laisvės ugnį?

Sveikindami Keleivį jo 50-metinė sukakčia, trys londoniečiai, du lietuviai ir viena lietuvė, sako: "Tęskite nesustodami tą garbingą darbą, leiskite Keleivį, kuris neša prometėjišką laisvės ugnį."

Keleivis nešė ir tebeneša ne prometėjišką laisvės ugnį, bet tik žvakę. Nežinia, ar Michelsonas buvo užsiėmęs Prometėjaus ar kokio nepaprastos galybės burtininko stebuklą išlikti, kad jis 1915 m. "Kovoje" (organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje) užtraukė: "Užžiebsiu žvakę ant dangaus skliautų, visas pasaulis ugnimi paraus."

Po tuo iškilimu į dausas, nė Maikio žvakė skaisčiau nesužibo. Užmojus buvo viliungingas. Pastebėjime, kad tikras socialistas, t. y. marksistas, darbininkų reikalų reiškėjas tokių eilių nerašo. Jis eilėmis vaizduoja jų tikrąjį gyvenimą ir rodo pasiliuosavimo kelią.

Kuomet 1917 m. Leninas praktikoje užžiebė prometėjišką laisvės ugnį (marksizmą), Keleivis pabūgo tos ugnies ir pradėjo klimpti į tamsybės apaštalo pridūmtus miglynus, kurių apaštalo protėviai Prometėjų už davimą ugnies žmonijai, prikėlė prie uolos. Kad gelūtinai netekus skaitvytojų, Maikis dar vis atkeliauja su žvakę. Tačiau jo žvakė Keleivio pridūmtuose miglynuose (šmeižimas, niekinimas Tarybų Unijos ir Liaudiškų Demokratinų valstybių) tiek šviečia, kiek mėnulis duoda šilumos.

Slykštu ir skaudu darosi pamislinus, kad tas, kuris savo gyvenime kadaise vadino kapitalistinį pasaulį algine vergija, dabar turovoja imperialistams ir Romos juodajai gvardijai. Tas, kuris vadina kapitalizmą laisvuoju pasauliu, nemato reikalo būti socialistu, nes socializmo užduotis — paliuosuoti žmoniją iš vergijos, išnyksta. Keleivis, Naujienos ir visų žalių dešinieji socialistai seniai tapo imperialistų ir rankiais kovai prieš socialistines demokratines valstybes, prieš darbininkų klasės veiklą dėl geresnio gyvenimo.

Jie niekuomet nesipriešino ir nesipriešina kapitalistų reakcijai. Jie yra jų nuolankiausi vergai, be galio lankstūs kapitalistų norams.

Dabar nors trumpai paminėsimė Anglijos "socialistus." Tuoj, pirmajam pasauliniam karui pasibaigus, Anglijos Darbo Partija priėmė socialistinę rezoliuciją, iš kurios imame sekančią ištrauką: "Kapitalistinės gamybos individualė sistema... su pasibaistininomis nelygybės sąlygomis, kurias toji sistema gimdo ir to sekmėje, dvasinis ir moralis degradavimas ir brutalizavimas, galima tikėti, ištikrųjų gavo mirtiną smūgį. Su ja turi žuti politinė sistema ir idėjos, kuriene reiškia jos norus ir reikalus. Mes, Darbo Partijos nariai, ar būdami opozicijoje, ar, laikui bėgant, būsimė pašaukti (kalba eina apie parlamentarinius rinkimus. P. S.) sudaryti administraciją, be abejo, nepripildėsimė prie tos sistemos atgaivinimo. Priešingai, dėsimė didžiausias mūsų pastangas, kad toji

sistema žūtų su milijonais, tais, kuriuos ji nužudė."

Atviras ir drąsus kapitalistinės sistemos pasmerkimas ir taip pat užsimojimas, nors jis veidmainingas buvo. Tačiau, nelaimė. Tie, kurie taip drąsiai išsiskoko, pradėjo šokti išdavytės kadriulių. 1922 m. išdavė angliakasių streiką, 1926 metais sulaužė generalų streiką, 1928 m. susidėjo su finansistais, industrialistais dėl panaikinimo streikų, dėl nuslopino darbininkų revoliucinės dvasios, ir savo įėjomis pasitikięsiu. Prasiėjo jaunųjų socialistų partijų iniciatyvų, savarankiškumo slopinimas, nepaklusniųjų partijų ir vienminčių išbraukimas iš Darbo Partijos, Komunistų Partijos persekiojimas, šmeižimas, niekinimas, komunistų braukimas iš Darbo Partijos lokalių organizacijų.

Darbičių valdžia 1945 m., vietoje keisti Britanijos valdžią iš kapitalistinės į socialistinę, silpninot kapitalą, pradėjo drūntinti kapitalą: Nacionalizavo tikrai kelias industrijas, o tas nacionalizuotas — pavedė kontroliuoti tiems patiems kapitalistams. Tos kontroliuojančios grupės (tarybos) tapo dar labiau despotiškos, negu indust. savininkai pirm nacionalizavimo, o tieji magnatai palikę akcionieriais, gauna dividendus užtikrinto dydžio, tokio dydžio pelno, kurį duodavo geriausiais metais.

Visų pataikavimų kapitalistų klasei, visų išdavyčių darbininkų klasės reikalų mes čia nepasirėngę žymėti. Tų socialistų "ugni" parodo ir jų Internacionalo kongresas, neseniai buvusių Londone. Liberališko laikraščio ("Manchester Guardian") korespondentas rašo, kad jis "negirdėjo per visą laiką nė vieno žodžio, smerkiančio kapitalizmą."

Pirmutiniam pasauliniam karui pasibaigus, kai aukščiausiai minėti Anglijos socialistai teisybę pasakė apie kapitalizmą, fabijoniečiai Sidney ir Beatrice Webb'ai, knygoje "Kapitalistinės Civilizacijos Žlugimas," parašytoje 1923 m., rūščiais žodžiais vaizduoja privatinės ekonomikos suirutę, ekonominę socialę žmonių nelygybę, fizikinį darbininkų slpnėjimą, moralį ir protinį abiejų klasių sugedimą.

Antrajam pasauliniam karui pasibaigus nebuvo ir dabar nėra nė mažiausios kapitalistinės santvarkos kritikos, ir tai nežūrint, kad toji santvarka (anarchija) nuo pat pabaigos pirmojo karo iki šiol yra baisi ir vis darosi labiau nepakenciamą žmonijai.

Vietoje kovoti prieš kapitalizmą visais blygybės, jie stojo jo ištikimais tarnais.

Kiekvienas doras, žmogus klausia: turėjome du baisiausius karus, o tarpe jų, Italijos fašizmas, Vokietijos nacizmas, Amerikos finansinė krizė, Italo-Abisinijos karas, Ispanijos revoliucija, Japonijos imperialistų žudymą Kinijos žmonių, monopolijų augimą, stiprėjimą, Ciang Kai-seko provokacijas, o jūs, socialistai, natarėte nė žodžio prieš tas baisenybes, blygybes. Juk jūs žadėjote duoti žmonijai socializmą, ir tuomi išvaduoti jį iš kančių, juk jūs

žadėjote paliuosuoti proletariatą iš alginės vergijos ir tuomi paliuosuoti visą žmoniją!

Neseniai viename mitingė, buvusis Nepriugulmingos Darbo Partijos (Independent Labor Party) narys pasakė, kad tokio gailalo, kaip socialistų internacionalas, nėra; yra grupė buvusių vadeivų, kuri beveik nieko neturi bendro su organizuotais darbininkais, vien rengia susirinkimus, konferencijas be jokio įgaliojimo.

Tie socialistai susidėjo su imperialistais ir kitokiais reakcijos elementais, bando, jei ne visai sužlugdyti sovietinį socializmą, tai nors pakenkti jo klestėjimui.

Klausime tų "socialistų" ir Keleivio išaiškinti priežastis, dėlė kurių jie dar nepasirodė su savo socializmu, ir kas atstiks su žmonija. Galime klausyti, bet jų dvasia ir siela yra kapitalistų aukso skryniosė. Jie apsidengę darbininkų prietelių kaukėmis, sako žodžius, po kuriais slepiasi pikčiausias pasikėsinimas ant darbininkų klases.

P. Stankus

Anglija

Philadelphia, Pa.

VISOKIOS NAUJIENOS

Jau trečias mėnuo, kai streikuoja didžiosios Westinghouse elektros išdirbystės kompanijos darbininkai. Streiką veda nepriklausoma CIO Electrical Workers unija. Darbininkai streikieriai labai skursta: jie negauna iš niekur jokios pašalpos — nei iš unijos, nei iš valdiško bedarbių fondo. Streikieriai šeimynų padėtis apgailėtina šiame pragyvenimo brangume.

Kodėl jie streikuoja? Todėl, kad kompanija pasiryžo ne juokais nukirsti savaitinę užmokestį. Vienas streikierys šį žodžių raštojuji sakė, kad, pagal jo uždarbį, jis apskaičiavęs, jog jo savaitinė užmokestis sumažėtų devyniais doleriais. O antras darbininkas skundėsi, kad jo užmokestis sumažėtų net 13 dolerių.

Neseniai, stebėdamas televizijos aparatą, mačiau apeigas, kai miesto majoras Joseph Clark su kitais pareigūnais prisegė Benjaminą Franklyną medali Eleanorai Rooseveltienei. Tai už jos darbuotę, kad jina savo veikla per pastaruosius kelis metus privedė pasaulio didžiausias valstybes prie geresnės vienos kito pažinties ir geresnių santykių. Buvo kviestas ir buvęs Anglijos premjeras Winston Churchill. Bet jis atsiskakė atvykti į Philadelphia dėl savo senatvės. Todėl miesto majoras J. Clark ketina vykti į Londoną po Naujų Metų ir prisegti Churchillui medali.

Mums yra žinoma, kad gerbiamai ir atsižymėjusi moteriškė Eleanor Rooseveltienė yra užsitaravusi garbės odel vieno medaliu... Bet keista manyti apie garbę imperialisto Churchillio.

Pas mus barbariai jau ima už plaukų nukirpti \$1.50, už barzdos nuskutimą—75 c. Man rodosi, tai tikras žmonių legališkas apiplėšimas! Kazin, ar barberis drg. Stankus iš Floridos ir dabar užpyks už tokį išsitarimą?

Dabar pas mus šalta ir sniego yra. Būkime visi Kalėdų diedukais ir nė vienas neikime pas barberius...

Unijistas

Janis Rainis tebegyvoja savo tautoje

(Laiškas iš Rygos)

Po to, kai latvių tauta įkūrė tarybų valdžią, kasmet rugs. 11 d.—Janio Rainio gimimo diena — pažymima kaip "Rainio diena," didžiojo latvių poeto, kovotojo už laisvę garbei. Latvijos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas, paskelbdamas pirmąjį dekretą kultūros klausimais, 1940 metais suteikė Rainiui liaudies poeto vardą.

"Rainio dieną" Rygos gyventojai aplanko didžiojo tėvynainio kapą. Šioji diena pažymima visose Latvijos mokyklose, įstaigose, darbininkų klubuose, Janio Rainio kūryba plačiai yra žinoma ir mėgstama liaudyje. Jo kūriniai leidžiami masiniais tiražais. Dar iki Tarybų Sąjungos tėvynės karo 1940—1941 metais Rainio knygos buvo atspausdintos iki tol Latvijoje neregėtais tiražais—15—25 tūkstančiais egzempliorių. Be to šviesą išvydo tokie eilėraščiai, kurie nebuvo skelbiami ikitarybinėje Latvijoje. Tuo tarpu metu Latvijoje leidykla Maskvoje išleido naują rinkinių Rainio kūrinų leidinių rusų kalba.

Per dešimt metų, praslinkusių po karo, Rainio knygos buvo išleistos daugiau kaip 100,000 egzempliorių. Jų tarpe — masinis jo rinkinių kūrinų didelis dvitomis leidybos, 14 tomų kūrinų rinkinys su komentarais ir nebaigtų kūrinų fragmentais; apie dvidešimt knygų vaikams ir jaunimui. Kūriniai — "Ugnis ir naktis," "Aukso žirgas," "Pusk, vėjel!" išėjo dailiai apiforminti, be to buvo išleistos monografijos ir straipsnių rinkiniai apie poeto gyvenimą, kūrybą ir visuomeninę veiklą.

Rainio vardu pavadintos mokyklos, teatrai, įsteigta Rainio vardo stipendija, kurią gauna labiausiai pasisųmėję Latvijos aukštųjų mokyklų studentai. Po karo įsteigti Rainio muziejus ir Literatūros fondas. Ant namų, kur gyveno Rainis, prikaltos memorialinės lentos. Latvijos universiteto diplomantai ir aspirantai tiria liaudies poeto gyvenimą ir kūrybą, kompozitoriai ir dailininkai savo kūryboje įkūnija jo idėjas ir įvaizdžius.

Neužilgo po karo Fricas Rokpelnis parašė pjesę "Rainio jaunystė." Kartu su F. Krepsu jis paruošė scenarijų, pagal kurį Rygos meninių filmų kinostudija sukūrė filmą "Rainis," plačiai išpopuliarėjusį Tarybų Sąjungoje. Latvijos teatro ruose su sėkme statomos Rainio pjesės. Šias pjeses stato ne vien profesionalie teatrai, bet ir meninės saviveiklos kolektyvai.

Rainio pjesėmis, parodytomis 1948 metais Maskvoje pirmosios latvių literatūros ir meno dekadės metu, teatrinė kolektyvų. Tokios pjesės, kaip "Pusk, vėjel!" tvirtai įėjo į Rusijos Federacijos, Ukrainos ir kitų respublikų teatrų repertuarą.

Šiais metais sukako 95-asis Rainio gimimo metinė. Latvijoje šioji diena buvo atžymėta su ypatingu pakilimu. Miesto centre, ties operos ir baletu teatru, buvo padėtas pamatas Rainio paminklui. Buvo išleis-

ti nauji jo knygų leidiniai, tame tarpe platus rinkinių lyrinė ir draminių kūrinų tritomis rinkinys rusų kalba ir straipsnių rinkinys apie Rainį. Stambiausiose Latvijos centruose įvyko mokslinės sesijos, paskirtos poeto kūrybai. Visuose respublikos teatruose rodomi nauji Rainio pjesių pastatymai (jų tarpe taip pat rodoma pjesė "Jofis ir jo broliai"), dailininkai sukūrė naujus paveikslus, kompozitoriai — naujus kūrinius, išspausdinta monografija apie Rainį.

Didžiojo poeto kūriniai užima vieną svarbiausių vietų gausiame repertuare, kurį Latvijos meno veikėjai rengė antrajai latvių literatūros ir meno dekadai, įvykusiai šiu metų lapkričio mėnesį Maskvoje.

Rugsėjo 11 d. — reikšminga ne vien latvių tautai, bet ir visoms Tarybų Sąjungos tautoms. Tarybų valstybės rūpinimosi dėka Rainio kūriniai dabar plačiai skaitomi TSRS tautų kalbomis. Kai kuriose respublikose — RTFSR, Ukrainos, Baltarusijos ir Lietuvos, — išversti visi žymieji Rainio lyriniai ir draminiai kūriniai, daugelis kurių jau leidžiami kelintą kartą.

Šiandien Rainį skaito savo kalba ir Azerbaidžano naftininkai, ir Armėnijos vyndariai, ir Vidurinės Azijos moksleiviai ir Estijos žvejai, ir Altajaus žemdirbiai. Rainio kūrinų vertimus atlieka žymieji poetai — N. Asiejevas ir S. Maršakas Maskvoje, A. Prokofjevas Leningrade, Pavlo Tyčina Kijeve, Sulfiya Uzbekistane.

Rainį verčia ir skaito tolimosios ir artimosios tautos ir, atrodo, kad laikui bėgant jo eilėraščiai įgautų vis naują ir dar ryškesnį skambėjimą. Latvijos liaudies poeto Jario Sudrabkalnio žodžiais tariant, mes matome, kad Rainis kas metai "vis dažniau ir arčiau sustinka su liaudimi."

Janis Niedrė

Ryga

Iš laišku redakcijai

Gerb. Drauge Mizara! Siunčiu čekį vertės \$60, kurie buvo sukelti laike parengimo, suruošto Jūsų 60 metų amžiaus sukakties paminėjimui!

Tai buvo bendras LLD 1947 ir LLD 153 kuopų parengimas.

Tie \$60 — auka dienų Laisvei.

Viso labo!
Ks. B. Karosienė

Kalifornija

(Apie tą parengimą ankčiau korespondencija rašė George ir Eva Lapėnai. Čekis perduotas administracijai. Keisikiame nuosirdžiai padėkė. Prie gerb. Karosienės laiškelio pridėtas gražus R. Mizara linkėjimų atvirukas su visa eile kaliforniečių parašų, kurie seka: A. M. Kishon, V. Sutkienė, M. Alvinienė, J. K. Alvinas, K. Mugianienė, A. Tiraška, Machulis, A. Makutėnas, V. Burda, Bakūnas, Teld King, Marie Balton, J. Karlauskas, Balčiūnas, J. ir Y. Mozūraičiai, J. Jankauskas, N. Burda, E. Kishon, A. M. gianis, A. Kamarauskas, George ir Eva Lapėnai, C. Trask, B. Sutkus, Doroty Machulis, S. Kaross, V. Tiraška.)

Chicago III.

Kultūriecių vakaras gražiai pavyko

Šeštadienį, gruodžio 3 d., įvyko Moterų Kultūros Klubo rengiamas žaislų vakaras. Vakaru atėjus ir publikai pradėjus rinktis, pasipylė smarkus lietus su žaibais ir griauštiniais lyg būtų vidurvasaris. Rengėjos buvo labai susirūpinusios, kad iš visų jų pastangų ir sunkaus darbo išeis tik didelis nuostolis, bet palaukus kokią valandą lietus pradėjo apstoti ir gražios publikos prisirinko pilna Milano svetainė.

Buvo daug gražių ir brangių dovanų, kaip tai: rankdarbių, pyragų, bąbkų, tortų, vyno, degtinės ir kitko. Visą tą sunėšė klubo narės ir jo rėmėjos, simpatikės.

Sunkiausiai visą dieną dirbo mūsų gospadinės, dd. Marytė Elbracht ir Margaret Matukaitienė. Jos buvo svetainėje nuo ankstyvo ryto ir gamino ne tik pietus, bet ir visus užkandžius parengimui. Vakare joms kiek pagelbėjo d-gė Klebonienė. Apie pietus atvyko d. L. Matuz ir ji pagelbėjo gospadinėm, sutvarkė stalus, vakare dirbo prie dovanų ir už baro. Vienu žodžiu, prisidėjo visur, kur tik ji matė reikalą.

Prie dovanų ir žaislų apsuksiai darbavosi jaunos ir simpatiškos draugės Jessie Wessely ir Nellie de Schaaff. Už baro puikiai patarnavo Frank Wessely ir Louis de Schaaff; prie įžangos dirbo d-gė M. Bagdonienė. Visiems dirbusiems parengime Kultūros Klubas taria širdingą padėkos žodį. Taipgi didelis ačiū už visas dovanas ir valgius ir viską, kas tik buvo aukota. Neįmanoma visus čia įvardinti, nes užimtų per daug vietos laikraštyje. Pažymėsiu, kad piniginiai aukojai d. Tilindienė \$2 ir d. Julė Katilienė \$3. Labai ačiū!

B. E. S.

A. M. Metelionis

Reikale Vilkelio-Bijūno eilėraščių išleidimo knygoje

Gera knyga yra svarbiausias pamatas civilizacijos ir sykiu geriausias žmonių draugas. Richard Carlyle, kalbėdamas apie knygas, yra pasakęs:

“Viskas, ką žmonija yra dirbusi, atlikusi, mačiusi, laimėjusi, pralaimėjusi, — yra užrašyta knygų puslapiuose. Kol yra knyga, tol nėra praeities, yra vien tik ateitis.”

Tačiau, nežiūrint knygų tos didelės svarbos ir reikalo, pas mus, Amerikos lietuvius, knygų reikalautojų skaičius visai sumažėjo, o knygų spausdinimas nepaprastai pabrango. Naujų knygų išleidimas pasirodė kaip ir negalimas. Tokiai padėčiai esant, tikrai Lietuvių Meno Sąjungos centras vertas pagarbos ir paramos, kad pasiėmė darbą rūpintis Vilkelio-Bijūno eilėraščių knygoj išleidimu. Jonas Vilkelis-Bijūnas visą laiką į mūsų spaudą rašė ir dabar rašo po įvairiais slapyvardžiais.

Jis ilgametis mūsų spaudos dažnus bendradarbis; darbininkiško judėjimo nuosirdus veikėjas-rėmėjas. Dar 1915 metais Vilkelis-Bijūnas jau buvo Lietuvių Socialistų Sąjungos Veikiančio Komiteto sekretorius. Pora metų vėliau jis buvo Lietuvių Socialistų Sąjungos Centro Pildomojo Komiteto narys.

Per tą virš 40 metų Vilkelis-Bijūnas pilnai rėmė savo darbu ir pinigiskai kiekvieną Amerikos pažangių lietuvių užmanymą ir darbą. Žodžiu sakant, Vilkelis-Bijūnas yra tas žmogus, kuris visą laiką aktyviai dalyvavo darbininkų kovose už progresą, už geresnį rytojį. Arti per visą laiką Vilkelis-Bijūnas dirbo anglių kasyklose; anglių dulkės kiek pažeidė jo plaučius, kad jis paliko visai invalidas. Per arti penkis metus jis gydėsi ligoninėje. Jau pora metų kai išėjo iš ligoninės, bet jo sveikata vis nepergeriausia.

Kalbant apie Vilkelį-Bijūną kaip po-

Toronto, Canada

Sėkmingas Liaudies Balso naudai parengimas

Pereitą šeštadienį įvyko dar vienas metinis Liaudies Balso parengimas. Tai buvo sudėtinis parengimas: koncertas, baliaus ir šokiai. Dalyviai pa-

siklausė gražių dainų, muzikos, pasižiūrėjo gražių šokių, pasivažiavo ir dar pasižokė. Pirmiausia programoje buvo mišrus choras. Jis padainavo kelias lietuviškas dainas, vadovybėj Mary Kuzik, akompanuojant Mary Kogut. Dainavo labai gerai. “Silpnybė” buvo tik ta, kad vyrų pusė

buvo daug mažesnė, lyginant su moterų skaičiumi. Vyrams reikia vesti vaju, kad susilyginus su moterimis. Antrojo choro programos dalyj dainavo tik moterys. Jos tikrai gražiai dainavo. Nekurios dainos kaip mišrus choro, taip ir vieny moterų buvo pajvairintos solo ir duetas.

Hamiltonas šiemet atėjo į talką torontiečiams su dviem gerais muzikantais. Juos atstovavo V. Pampalas ir G. Pranckevičius. Abudu pasirodė gerai. Jie valdo pianoakordionus labai gabiai. V. Pampalas yra ne tik muzikantas, bet ir dainininkas. Jis dainavo, pats sau akompanuodamas. Pranckevičius yra dar jaunas muzikantas, bet rodo didelį gabumą. Jis gali pagroti pianoakordionu ir gana sunkius numerius.

Programoje dalyvavo ir mūsų jaunoji menininkė — B. Antanavičiūtė. Ji paskambino pianu solo du numerius. Reikia pasakyti, kad ji daro gerą progresą. Galima tikėtis, kad iš jos bus gabi pianistė.

G. Račys, gerai visiems žinomas mūsų scenos mėgėjas,

gerai pasirodęs įvairiuose perstatymuose, tuo pat sykiu yra ir geras deklamatorius. Šiame parengime jis taipgi padeklamavo du eilėraščius iš R. Židžiūno eilių rinkinėlė. Kada jis deklamuoja, salėj taip tylu, kad net šnibždesį galima girdėti.

Koncertinę programos dalį užbaigė mūsų mylimos šokėjos — J. Jančytė, Petsy Gall, July Myles. Jos šoko “soft shoe tap” ir havajiskus šokius. Tai ne tik gražios ir malonios šokėjos, bet ir gražiai šoka. O prie to, jas labai puošė aprėdai. Publika tiesiog nenorėjo paleisti jų.

Per vidurį programos draugas K. Kilikevičius, Liaudies Balso administratorius, padarė atsikreipimą paremti Liaudies Balsą. Susirinkusieji torontiečiai ir svečiai iš kitur suaukojo Liaudies Balso parmai \$729.00.

Ant galo buvo šokiai ir pasivažišinimas gėrimais. Vakaras praėjo labai smagiai ir gražiai. Tuo pat sykiu buvo paremtas Kanados lietuvių laikraštis, kuris šį rudenį įžengė į 24-us metus.

(“L. B.”)

PAGERBIMAS

Dvi savaitės kai mirė mano švogeriš IGNAS TENUKAS. Negalėdama dalyvauti laidotuvsė, ir negalėdama pasiųsti gėlių (telegrama gavau pervėlai), tai pagerbdama savo švogeri, išreiškiu savo užuojautą sesutei per laikraštį, vieton gėlių.

Kadangi mano švogeriš buvo Laisvės skaitytojas, tai tikiuos, kad ir mano sesutė pasakys, kad gerai padariau. O tu sesute, raminkis kiek gali, ašaros nieko nepagelbės.

Tavo sesuo Julia Werner
Cleveland, Ohio

CLEVELAND, OHIO

SVEIKINIMAI

Sveikinu draugus laisviečius su Linksmom Kalėdom ir Naujais Metais.

Linkiu visiems Laisvės darbininkams daug laimės ir sveikatos, sulaukti linksmi kitus naujus metus.

Sveikinu visas gimines ir pažįstamus, taipgi visus dienraščio Laisvės skaitytojus, linkėdama visiems geriausios laimės ir geros sveikatos.

Prašau pažįstamų ir kitų nesiųskite jokių kortelių man, nes aš taipgi nesiųsiu — sveikinu visus per dienraštį Laisvę.

Julia Werner

SVARBIOS KNYGOS

Dabar Parduodamos Numazintomis Kainomis

Kas Skaito ir Rašo

Duonos Neprašo

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina \$2.00. DABAR TIK \$1.50.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina \$1.50. DABAR TIK \$1.

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Prisikėlusi Lietuva

Parašė Antanas Bimba, kaip po karo aplankė Lietuvą, puslapių 224, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaškiaučius. Puslapių 240, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

PŪEZIJA

Prošvaistės

Jono Kaškiaučio—Dr. J. J. Kaškiaučiaus jaudinanti poezija ir trumpa autoriaus biografija. 256 puslapių, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

Džiaugsmas ir Sielvartai

Parašė A. Dagilis. Rinkinys labai įspūdingų eilių, 136 puslapių, kaina tik \$1.00

Ušnyne

Teofiliaus Tilvyčio gražiausia kūryba, sielą žavėjanti poema, puslapių 160, kaina \$1.50, DABAR TIK 75c.

Pavasario Godos

Stasio Jasilionio gražiausių eilių rinkinys, puslapių 256, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

IŠ LIETUVOS

Elektra kolūkyje

KALVARIJA. — “Tarybų Lietuvos” žemės ūkio artelėje pastatyta elektrinė, kurią varo 100 arklio jėgų galingumo dizelis. Elektros laidai nutiesti į visuomeninius pastatus

ir į kolūkiečių butus. Elektrinės įrengimo darbus atliko statybininkų-montuotojų brigada, vadovaujama Jono Jašinsko. A. Petrauskas

Padėkite savo vajininkams gauti Laisvę naujų skaitytojų. Laisvės kaina \$8.00 metams.

Švieskimės

ILGI ŽIEMOS VAKARAI VERKDAMI PRAŠO KNYGŲ, ypač tų, kurios parduodamos už visai žmonišką kainą ir kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas, kol pabaigsi. \$13.00 VERTES KNYGŲ DABAR TIK UŽ \$5.00! Tuoj kišk penkinukę į voką ir siusk, nes tokia proga atsitinka rečiau, nei aukso kledų suradimas.

SAULES ROSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 pusl., kaina \$3.00. ČIKAGOS SESELIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš parodau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas parodytų. 316 psl., kaina \$3.00. Ilustruota. SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbą, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už \$5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: Dr. ALG. MARGERIS, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

P. S. Puikiausia Kalėdų dovana — šitos knygos.

APYSAKOS

Kelias į Laimę

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspūdinga, kai nekartą giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Ūkanos

Jauno lietuvių pastangos atsiekti profesijos, ekonominiai trūkumai, aštrus šeiminiai gyvenimas, politinės intrigos ir įvairios kitos bėdos ir vargai. Parašė Mikas Rasoda, pusl. 342, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Šliuportarniai

Dr. Jono Šliupo gyvenimas, jo darbai dėl lietuvių ir kovos už laisvamanybę. Puslapių 650, kaina \$5.00, DABAR TIK \$4.00.

KNYGOS APIE SVEIKATĄ

Sveikatos Šaltinis

Daug naudingų patarimų apie sveikatą, nurodymai kaip gelbėtis pavojingoms kokioms paprastoms ligoms, kaip jas pažinti ir būdai jų pašalinimui. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 352. Kaina \$2.50 (nėra nuolaidos).

Kaip Būti Jaunam Net ir Senatvėje

Patarimai senyviems žmonėms kaip užsilakyti, kuomi maitintis, kad būtų sveiku ir gyventi ilgą amžių. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, puslapių 62, kaina 50c (nėra nuolaidos).

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

Nurodymai kaip gelbėti susižeidus, apsulbus, staigiai vidurius apsirgus nėsant galimybės greit gauti daktaro pagalbą. Paduodama daug receptų. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 128, kaina \$1.00, DABAR TIK 60c.

Visos aukščiau suminėtos knygos gaunamos Laisvės knygyne. Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir pinigų.

Gaunamos Laisvės Knygyne

110-12 Atlantic Ave.

Richmond Hill, N. Y.

Paskyrė naujus valdininkus

Majoras Wagneris naujuoju sau pavaduotoju pasiskyrė Queens kolegijos prezidentą Dr. John J. Theobaldą. Buvusis majoro pavaduotojas Epstein praėjusiose rinkimuose tapo išrinktas teisėju.

Vietoje pasitraukiančio iš Miesto planuoti komisijos pirmininkystės Bennetto, skiriamas James Felt, Housing autoriteto narys. Gi naujuoju Miesto administratoriumi paskirtas C. F. Preusse vietoje išeinančio Gulick.

Grand Central stotyje pradėtos giedoti kalėdinės giesmės. Šakoma, kad per švenčių sezoną tosė programose dalyvaus 41 giedorių grupė.

Tėvų reikalavimai ši bei tą laimėjo mokykloms

Tėvų organizacijų veiksmams atitinkamas staigas ir valdininkus atsiekė šiokių tokių laimėjimų. Originaliai pasiūlytas mokyklų reikalavimas biudžetas tapo peržiūrėtas ir kai kas papildyta.

Naujame biudžete (jeigu kokie politiniai sumetimai nesukliudys) numatytos 25 naujos mokyklos, po keletą kiekvienoje miesto dalyje. Taipgi numatyti keturi nauji pastatai-priedai prie jau esamųjų mokyklų.

Svietimo tarybai suteikiamas \$199,110,000 biudžetas. Vienok toje sumoje net 93

Žymūs sportininkai užtarė dvasiškį J. A. Delaine

Brooklyno Dodgers tymo Jackie Robinson ir Roy Campanella prašė gubernatoriaus Harrimano neleisti išsiųsti kunigą Delaine į South Carolina. Jie prašo, kad gubernatorius nepasirašytų išsiuntimo dokumentų. Be to negalėtų Delaine atiduoti pietinių valstijų rasistams.

Kaip veikėjui už negrų teises, kunigui Delaine ten grešia persekiojimas, o gal ir mirtis.

milijonai dolerių buvę paskirti jau pirmesniuose biudžetuose, tačiau tiems skirtiesiems tikslams neišleisti.

Statybos tų naujųjų mokyklų kainuosiančios \$58,700,000. Jose talpinsis apie 34,000 mokinių.

Tėvų ir mokytojų organizacijos sveikino daromuosius žygius. Tačiau sykiu įspėjo, kad to, kas jau daroma, neužtenka. Sako, kad kas metai turėtų būti pastatoma apie 50 naujų mokyklų. Didėjantis mokinių prieauglis neišeis iš dabartinių skurdinų sąlygų, trukdančių mokytis, jei nepa greitinsime statybų.

Transportininkai perrinko valdybą

Transport Workers unijos lokalas 100, kuriame priklauso New Yorko miestinių važiuotės linijų darbininkai, vykdė perrinkimą valdybos. Matthew Guinan, prezidentas, vėl išrinktas dvejų metų terminui. E. V. Ripper išrinktas finansų sekretoriumi, Mark Cavanaugh — užrašų sekretoriumi.

Rinkimai buvo vykdomi referendumu. Už Guinan paduoti 12,278 balsai. Prieš jį kandidatus statė dvi dabartinė administracija prieššios grupės. Frank Doherty gavo 2,499 balsus, John Hambel 2,420 b.

Visi vice-prezidentai ir 36 vykdančiosios tarybos nariai taipgi išrinkti iš to paties sleito, kurį statė Guinan.

Prieš Guinan administraciją buvo nemažai agitacijos. Guinan laimėjo primindamas, kad be streiko laimėjo algų priedus, trumpesnes valandas, pagerino atostogas, pensijas, gavo daugiau šventadienių su alga. Ir pasižadėjo kovoti už 30 valandų savaitę bei numažinimo algos, už 4 savaites atostogų, už \$3 valandinę mokesčių ir samdytojų apmokamą sveikatos ir gerovės planą.

Darbininkų bazaras prasidės rytoj

Amerikos darbo partijos nuošiamasis bazaras įvyks galė šios savaitės. Penktadienį pradžia apie 6 val., tuojau po darbo. Šeštadienį ir sekmadienį nuo pietų. Baigiasi apie vidunaktį.

Abiemis dienomis apie 3-4 valandą vykdys programą vaikams. Jiems įžanga nemokama. Suaugusiųjų įžanga 49 c. Bilietų turi ir lietuviai, prašo įsigyti iš anksto, nors tuo parodyti, kad ir mes dalyvavome, prisidėjome.

Bazare turi didžius kiekius visokių drabužių ir kitokių aprėdų sau ir namams, taipgi žaislų, dailiadaikčių, knygų, rekordų. Ta gausa gaunasi iš to, kad unijistai išfesus mėnesius pirm bazaru talkomis tuos daiktus gamina bazarui.

Brooklyno moterims

Moterų Klubu metinis susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, mūsų Kult. Centro patalpoje, paprastu laiku. Tai bus 15 d. šio mėnesio.

Valdyba

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Gražiame bankete paminėjo LDS 25 metų sukaktį

Gruodžio 10-os vakarą Liberty Auditorijoje (didžiojoje salėje) įvyko gražus Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 25 metų sukakties paminėjimas.

Silta jausmą teikė matymas didelės grupės organizacijos įkūrimo darbuotojų. Čia pirmasis prezidentas, pirmoji sekretorė, pirmieji organizatoriai. Čionai ir pirmoji knygvėdė, tarsi dovanta jauna draugė, neseniai nugalėjusi sunkią operaciją, bet jau susitelkusi spėkų ne vten tikrai pakilti, bet ir dalyvauti su mumis sykiu.

Už ilgo, ilgo garbės svečių stalo taipgi radosi ir šiandieniniai viršininkai bei vykdančiosios tarybos nariai ir kai kurie iš vietinės 3-ios apskrities valdybos ir komiteto. Nuotaika visų smagi. Puota vaišinga.

Iš LDS III apskr. veiklos

Apskrities metinė konferencija, kuri įvyko gruodžio 4-ą dieną Elizabeth, N. J., buvo gera ir konstruktyvi. Dalyvavo 11-a kuopų su 26-iais delegatais, atstovaudami virš 500 narių. Prisidėjo 14-a kuopa iš Point Pleasant, N. J.

Apskrities komiteto raportai buvo trumpi, bet gerai sutvarkyti. Iš raportų sužinota, kad Apskritis kuopas ir narius per šiuos metus sušelpė su virš dviem šimtais dolerių. Apskrities izde yra virš \$600.

Diskusijos kiekviename pakeltame klausime buvo gyvos ir konstruktyvios. Kiekvienas delegatas rimtai dalykus ėmė dėmesin. Kuopų delegatų raportai buvo įdomūs; mano manymu, šiais metais jie buvo geresni, negu praėjusiais metais. Kuopų izdai visų silpnesni, kitų geresni. Yra kuopų, kurios finansiniai labai gerai sustovi.

Ir kadangi kitais metais LDS seimas įvyks Worcester, Mass., tai konferencijoje rimtai imta tai domėn, kad šios Apskrities kuopos jame dalyvautų ir padarytume seimą skaitlingą delegatais. Apgailestauta tos kuopos, kurios nedalyvavo šioje konferencijoje. Jų nedalyvavimas sudaro įspūdį, kad tų kuopų veikėjams mažai rūpi LDS reikalai ir jos neprisideda prie LDS auklėjimo. Tačiau konferencija su džiaugsmu sveikina kuopas, kurios dalyvauja konferencijose ir padeda kelti obalsį, kad LDS turi augti, bujoti, savas ribas ir veikimą plėsti šioje apylinkėje.

Įdomu ir tas, kad delegatai rimtai svarstė LDS pirmosios tarybos nominacijas ir rinkimus. Patarta Centro valdybai sudaryti sąrašą į kiekvieną įstaigą ne mažiau kaip po du kandidatus, kad nariai rinkdami ir balsuodami Centro valdybą galėtų pasirinkti vieną iš dviejų. Tačiau konferencija ragina ypatingai šios apylinkės LDS narius, jeigu būsite nominuoti ir užklausti per Centro valdybą būti kandidatais, kad apsimtumėte. LDS naujoji konstitucija nusako, kad narys, nominacijose gavęs kad ir vieną balsą, gali kandidatuoti į Centro valdybą, kuomet senoji konstitucija reikalavo ne mažiau 25-ių balsų nominacijoje, kad būtų priimta kandidatura. Didelis nariams palengvinimas.

Nusitarta turėti priešėiminę gyvas diskusijas per "Tiesą." Konferencija ragina LDS narius jiems neiškilais ir nau-

įvyko eilė trumpų pasisakymų, sveikinimų, kuriuose dalyvavo virš 20 asmenų. Dalyvių ir negalėjusių čia dalyvauti vakaro vedėjo paminėti darbuotojų organizatorių vardai buvo šiltai sveikinami.

Gražią dainų programą suteikė Amelia Jeskevičiūtė-Young, svečias iš Clevelando Stasys Kuzmickas ir Aidsietyno Kvartetas, vadovaujamas Mildredos Stensler. Jiems visiems pianu akompanavo Fr. Balevičius-Balwood.

Kvartetas šį kartą jau paugėjęs į kvintetą, prisidėjo Augustinas Išmanta. Keturi yra: pati Stensler, Ona Stelmokaitė, Tadas Kaškiaučius, Jonas Grybas.

Dainos suteikė malonaus įvairumo. Visų dainos pasiktiktos širdingu prašymu daugiau. Dal.

Užkeikusiam vaikui davė burnon muilo; tūli tėvai pritaria

Baldwin miestelyje, L. I. įvyko nemažas sąjudis dėl gimnastų klasės instruktoriaus Hartman poelgio su 10 metų berniuku Johnny Urgo. Vaikams žaidžiant mokyklos kieme, instruktorius išgirdęs vaiką surikus keiksmą. Už tai priverė vaiką kasti muilą.

Vaiko tėvai kreipėsi į prokurorą, reikalaudami ištirti. Jie sako, kad vaikas sušukęs "for cripes sake," kas nėra jokių keiksmu, bet galėjo būti nugirsta kitaip. Tačiau prokuroras atsisakė įsikūsti. Sako, kad kai kurie tik tėvai pritaria tokiam baudimui.

New Yorke 590 laisniuotų privatinųjų detektyvų pašaukti pristatyti savo užrašus tyrinėtojams perminėjusių pokalbius telefonu.

PRANESIMAI

SO. BOSTON, MASS.

Svarbus parengimas geram tikslui įvyks gruodžio 17 d., 7 val. vak., 318 Broadway. Bus Kalėdinų dovanų paroda ir platus pasirinkimas žaislų vaikams apdovantoti Kalėdų proga. Turėsime skapių namie gamintų valgių, draugiškai pasikalbėsime ir gražioj nuotaikoj smagiai praleisime vakarą. Rengia LLD 2 kuopos moterys. Kviečia visus dalyvauti, pasinaudoti nepaprasta proga. Kitur gražesnių dovanų nerastite. Rengėjos (243-244)

ELIZABETH, N. J.

LDD 54 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 18 d., 2 val. dieną, 408 Court St. Malonėkite dalyvauti, turime svarbių reikalų apkalbėti. Reikės įrinkti valdybą 1956 metams. Komitetas. (243-244)

SO. BOSTON, MASS.

Kadangi Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubu susirinkimas neįvyko pirmą sekmadienį šio mėnesio, tad yra šaukiamas ir įvyks trečią sekmadienį, gruodžio 18 d., 3 val. dieną, 318 Broadway. Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkime. J. Matulevičius, pirm.; M. Kazlauskas, sekr. (243-244)

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geras Patrytes Barberis

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Market 2-5172

Medaus Pagelba Šalčiuose

Slogų pergalėjimui ir apsisaugojimui nuo slogų yra naudinga gerti arbatą su medumi. Arbatą su medumi atšildo kūną, o skystimas bendrai yra naudingas kūno valymui.

Laisvės įstaigoje galite gauti garsiojo bitininko Končiaus medaus. Šviesus, liepų žiedų medus. Turime sucukrėjusio ir skysto tos pačios rūšies.

Kvorta \$1.25, Pusė Galiono \$2.50

Kitur nesiunčiame. Tik užėję galite gauti.

KRISLAI

(Tąsa iš pirmo pusl.)

korespondentais iš užsienio. Tai vis beveik išimtinai komercinė spaudos atstovai, reporteriai, bendradarbiai, kolumnistai.

Ir jie rašo, ir jie pliekia! Tačiau dar neteko matyti nė vieno tikrai objektyviško socialistinės šalies padėties apibūdinimo. Plepalų baisiai daug. Blaivas žodis didelė reitenybė.

Tie rašeivos dar vis negali suprasti tos tolimos žemės ir jos žmonių. Jie žiūri ir nemato, klausosi ir negirdi.

Visa gi bėda tame, kad nenori suprasti, nenori matyti. Jie ten pasiūti, aišku, ne tiesą pažinti, bet savotiškos propagandos pasigaminti. Labai gaila.

Mrs. Dorothy Curry, Oyster Bay dantisto žmona, tapo nu-gabenta į Bellevue ligoninę tyrinėjimui po to, kai jinaį grasino nuokiti nuo 9 aukštų namo stogo New Yorke.

Neatnarpliotos divorso—ar nebuvimo divorso — problemos įtraukė į teismines kilnes Ioliss gyventoją Mrs. Ruth Frey, jos dabartinį ir jos pirmąjį vyrą.

HELP WANTED MALE

PJAUSTYTOJAS
Prie Plastikų ar Medinių Dalykėlių Su Patyrimu.
BENSAM
55 E. 11th St. GR. 3-2800.
(241-247)

Ratandų Užbaigėjas. Geras darbininkas. \$100 į savaitę. Atlekte asmeniškai arba skambinkite:
BU. 2-7273.

FLATBUSH UPHOLSTERY
1157 Flatbush Ave., B'klyn
(242-248)

HELP WANTED—FEMALE

Namų Darbininkė—Virėja.
Gulolis vietoje. Privatiskas kambarys ir vonia. Nėra vaikų, gera alga. Skambinkite po 6 val. vak.
Mount Vernon 7-1548
(243-250)

New Yorke prieš keramikų artistę Carol Janeway užvesta evikcijos byla. Savininkas sako, kad jis buvęs ją į butą įleidęs tikrai kaip viešnią, bet jai ten patiko ir dabar nesiduoda išvaroma.

Šių metų pirmaisiais 10 mėnesių mieste pavogta 9,523 mašinos. Tačiau pavogimų skaičius šiemet buvo 5.4 procento mažesnis už pernykštį.

29 D. SAUSIO JANUARY

Bus labai reikšminga diena Amerikos lietuviams

NES 29 SAUSIO ĮVYKS LAISVĖS BENDROVĖS DALININKŲ SUVAŽIAVIMAS IR BUS SPRENDŽIAMOJI VALANDA, BŪTENT, AR ISGALĖSIME LAISVĖ LEISTI DIENRAŠČIU.

Po Suvažiavimo Bus Banketas
Banketo Bilietas \$3.00. Prašome įsigyti išanksto

Suvažiavimas prasidės 10 val. ryto. Banketo pradžia 6-tą valandą vakare. Suvažiavimas ir banketas bus

Liberty Auditorium
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Galvokime - Planuokime - Dirbkime
Kad Gerai prisirengti Suvažiavimui

Kiekvienas Laisvės bendrovės dalininkas turi rūpintis dalyvauti suvažiavime, nes tai bus labai reikšmingas suvažiavimas ir nuo jo priklausys Laisvės ateitis.

Iki suvažiavimo turime suverbuoti į Laisvės prietelių klubus visus tuos, kurie nori, kad Laisvė eitų dienraščiu. Iki suvažiavimo turi būti atnaujintos visos išsibaigusios prenumeros. Iki suvažiavimo Laisvės izdas turi būti ne mažiau \$10,000. Kai tą atsieksime, tai suvažiavime lengvai kvėpuodami galėsime paskelbti pasauliui, jog Laisvė kaip ėjo dienraščiu taip ir eis!

Mūsų metinis banketas taipgi yra labai svarbus punktas dienraščio paramai. Visi arčiau gyvenantieji Laisvės skaitytojai, visi dalininkai privalo įsigyti Laisvės bilietą ir dalyvauti bankete.

SEZONO SVEIKINIMAI

Nuo

MRS. MARY JANULEVICIENĖS

MASPETH, N. Y.

Ji sveikina šventėmis visus savo gimines ir draugus. Siunčia širdingiausias linkėjimus turėti linksmiausias Kalėdų šventes už visas buvusias, ir kad Nauji Metai ateitų nešdami Jums gerą sveikatą, džiaugsmus ir laimę.